

Turun päivälukioiden suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Koulutuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista (lukiolaki 40 §, Opetushallituksen määräys OPH-1103-2022).

Lukiolain (714/2018, lyhenne LL) 40 §:n 1 momentin mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Tämän suunnitelman tarkoituksena on taata omalta osaltaan turvallinen opiskeluympäristö, työrauha, sisäinen järjestys ja opiskelun esteetön sujuminen kaikille Turun päivälukioiden opiskelijoille ja lukioyhteisössä toimiville henkilöille. Turun päivälukioissa noudatetaan lukiolain määräyksiä koskien opiskelijan turvallisuutta ja kurinpitoa.

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on osa Turun päivälukioiden opetussuunnitelmaa 2021. Lisäksi Turun lukioilla on yhteiset järjestyssäännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Näitä järjestyssääntöjä täydentävät lukiokohtaiset järjestyssäännöt.

1. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämism vastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämism vastuut, työnjako lukioissa sekä asiaa koskevat kuulemis- ja kirjaamismenettelyt on eritelty kurinpitotaulukossa. Taulukko on tämän suunnitelman liitteenä.

2. Suunnitelman tekeminen opiskelijan tuesta opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa (lukiolaki 714/2018, 41 § 3 mom, muutettu lailla 165/2022)

Lukiolain 41 §:n mukaan opetukseen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelman opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Turun lukiokoulutuksessa opinto-ohjaaja tekee suunnitelman opiskelijalle yhdessä tämän ryhmänohjaajan, erityisopettajan ja opintopsykologin ja/tai kuraattorin kanssa.

3. Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain lainmukaisia keinoja ja kaikissa kurinpitokeinojen käyttötilanteissa noudatetaan hyvää hallintoa ja yleisiä oikeusperiaatteita, joita ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuusperiaate, puolueettomuusperiaate, suhteellisuusperiaate ja luottamuksensuojaperiaate.

Toimien käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla oikeassa suhteessa tekoon, eikä niitä saa käyttää asiaan kuulumattomassa tarkoituksessa, kuten kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.

Koulutuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon myös teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso. Opiskelijaa ja huoltajaa on kuultava ennen kurinpitotoimista päättämistä (LL 42).

4. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Rehtorit huolehtivat tiedottamisesta henkilökunnalle, jotta koko henkilöstöllä on uusin tieto. Henkilökunnan tulee perehtyä suunnitelmaan ja noudattaa sitä.

Henkilöstön osaamisen varmistamiseksi voidaan järjestää erillisiä koulutuksia tai mahdollista osallistuminen asiaan liittyviin koulutuksiin.

5. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Tästä suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja muista opiskeluun liittyvistä asioista tiedotetaan huoltajille ja opiskelijoille vuosittain lukuvuoden alussa.

Kurinpitosuunnitelma on opetussuunnitelman liite.

6. Yhteistyö huoltajien ja viranomaisten kanssa

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräjain selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta (lukiolaki 31 §).

Ryhmänohjaaja on tärkeä lähiohjaaja lukiossa aloittavalle, yleensä alaikäiselle, opiskelijalle. Lukio-opintojen aikana opiskelijoita ja myös kotiväkeä perehdytetään lukiokoulutukseen, sen toimintatapoihin ja menettelyihin esim. kotiväenilloissa.

Lukioyhteisön hyvinvoinnista huolehditaan ennaltaehkäisevästi tekemällä yhteistyötä opiskelu- ja huollon kanssa. Lisäksi LUMO-ryhmä kokoontuu säännöllisesti. Tähän ryhmään osallistuvat eri toimijat lukiosta ja opiskelu- ja huollon kanssa. Muita viranomaisia voidaan kutsua mukaan ryhmän kokouksiin.

7. Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten.

Jokainen lukio seuraa kurinpidollisten toimenpiteiden kokonaismäärää, toistuvuutta ja rikkeiden syitä.

Lukio- ja yleissivistävän aikuiskoulutuksen johtoryhmä seuraa ja arvioi suunnitelman toteutumista vuosittain.

OPISKELIJAN MENNETTELY	TOIMENPIDE	TOIMIVALTA	SELVITTÄMINEN	VIRALLINEN KUULEMINEN	KIRJAAMINEN	ILMOITTAMINEN	MUUTA HUOMIOITAVAA	MUUTOKSEN-HAKU
Vilppi (esim. plagiointi tai lunttaus), vilpin yritys tai avunanto vilppiin	Keskustelu opettajan kanssa Rehtorin puhuttelu Lukiolain kurinpitotoimet	Opettaja / rehtori Kirjallisesta varoituksesta päättää rehtori ja määräaikaisesta erottamisesta päättää rehtori tai lautakunnan suomenkielinen jaosto (ks. erillinen kohta taulukossa)	Opettaja / rehtori Rehtori	Rehtori	Opettajan Wilma-viesti, jonka rehtori arkistoi Hallintopäätös	Opettaja lähettää Wilma-viestin, jossa vastaanottajana on opiskelija, huoltaja ja rehtori Rehtori	Vilppi opintojen suorittamisessa, kuten esimerkiksi plagiointi tai lunttaus, tai järjestyssääntöjen rikkominen, johtaa seuraamuksiin, joita teon törkeys ja toistuvuus huomioiden ovat keskustelu opettajan kanssa, rehtorin puhuttelu, opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kuuleminen, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Vilpillisesti tehtyä suoritusta ei voida arvioida puutteellisen osaamisen näytön vuoksi. Vilpistä ylioppilastutkinnossa säädetään ylioppilastutkintolaissa. YL15§	Riippuu seuraamuksesta
Opiskelija häiritsee opetusta	Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. LL41§	Oppituntia tai muuta opetustilaisuutta pitävä opettaja. LL42§			Kirjattava LL42§ Kirjataan Wilma-merkintänä tai viestinä	Ilmoitettava opiskelijan huoltajalle LL42§ Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle (lukio-koulutuksen palvelu-aluejohtaja). LL43§ Lisäksi työntekijän on tehtävä työturvallisuusilmoitus.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, rehtorilla ja/tai opettajalla on oikeus poistaa opiskelija luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai oppilaitoksen alueelta LL43§ Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja/tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä), joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. LL43§	Ei muutoksenhakuoikeutta LL54§
Opiskelija häiritsee oppilaitoksen järjestämää tilaisuutta	Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. LL41§	Rehtori tai opettaja LL42§			Kirjattava LL42§ Kirjataan Wilma-merkintänä tai viestinä	Ilmoitettava opiskelijan huoltajalle LL42§ Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle (lukio-koulutuksen palvelu-aluejohtaja). LL43§ Lisäksi työntekijän on tehtävä työturvallisuusilmoitus.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, rehtorilla ja/tai opettajalla on oikeus poistaa opiskelija luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai oppilaitoksen alueelta. LL43§ Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla/tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä), joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. LL43§	Ei muutoksenhakuoikeutta LL54§

OPISKELIJAN MENNETTELY	TOIMENPIDE	TOIMIVALTA	SELVITÄMINEN	VIRALLINEN KUULEMINEN	KIRJAAMINEN	ILMOITTAMINEN	MUUTA HUOMIOITAVAA	MUUTOKSEN-HAKU
Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. LL41§	Opiskelijan osallistumisen epäminen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi. LL41§	Rehtori LL42§			Kirjattava LL42§ Kirjataan Wilma-merkintänä tai viestinä	Ilmoitettava opiskelijan huoltajalle ja tarvittaessa lisäksi oppilaitoksen sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle LL42§ Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. LL43§ Lisäksi työntekijän on tehtävä työturvallisuusilmoitus.	Lukiolaki 42§ ei edellytä kuulemista, mutta hallintolain 34§:n mukaisesti asianosaiselle tulee varata tilaisuus lausua oma mielipiteensä ennen ratkaisun tekemistä. Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä 32 §:ssä tarkoitettuna opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetuksen palaamisen tukemiseksi. LL41§ Opinto-ohjaaja tekee suunnitelman opiskelijalle yhdessä tämän ryhmäohjaajan, erityisopettajan ja opintopsykologin ja/tai kuraattorin kanssa.	Ei muutoksenhakuoikeutta LL54§
Opiskelija häiritsee opetusta tai rikkoo järjestystä (esimerkiksi päihitteiden hallussapito ja käyttäminen sekä niiden vaikutuksenalaisena esiintyminen oppilaitoksen tiloissa ja toiminoissa, väkivaltainen käytös tai syyllistyminen kiusaamiseen tai vilpillinen menettely).	Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus LL41§	Rehtori (LL42§, delegointi: kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden hallinnon järjestämispäätös 1.8.2023 18§)	Teko/laiminlyönti yksilöitävä ja hankittava tarpeellinen selvitys LL42§	Opiskelijaa kuultava ja huoltajalle varattava tilaisuus LL42§	Rehtorin hallintopäätös	Päätös annetaan tiedoksi opiskelijalle ja huoltajalle LL42§	Koulutuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso. LL42§	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. LL50§ ja LL51§

OPISKELIJAN MENNETELY	TOIMENPIDE	TOIMIVALTA	SELVITTÄMINEN	VIRALLINEN KUULEMINEN	KIRJAAMINEN	ILMOITTAMINEN	MUUTA HUOMIOITAVAA	MUUTOKSEN-HAKU
Opiskelijan rikkomus on vakava tai opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan LL41§	Opiskelija voidaan erottaa lukiosta enintään lukuvuodeksi LL41§	Rehtori 3 kk asti (LL42§, delegointi: kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden hallinnon järjestämispäätös 1.8.2023 18§) Yli 3kk erottamisesta (LL42§ mom 4) päättää kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto (hallintosääntö 1.6.2023 58§)	Teko/laiminlyönti yksilöitävä ja hankittava tarpeellinen selvitys LL42§	Opiskelijaa kuultava ja alaikäisen huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi LL42§	Rehtorin hallintopäätös	Päätös annetaan tiedoksi opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle LL42§	Koulutuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso. LL42§	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. LL50§ ja LL51§
Oppivelvollisen opiskelijan rikkomus on vakava tai opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan LL41§	Oppivelvollinen opiskelija voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi LL41§	Monijäseninen toimielin (LL42§ mom 4) Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto (hallintosääntö 1.6.2023 58§)	Teko/laiminlyönti yksilöitävä ja hankittava tarpeellinen selvitys LL42§	Opiskelijaa kuultava ja huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi LL42§	Rehtorin esitys toimielimelle tai jaostolle	Toimielimen tai jaoston päätös annetaan tiedoksi opiskelijalle ja huoltajalle LL42§	Jos oppivelvollinen on määräaikaaisesti erotettu oppilaitoksesta, koulutuksen järjestäjän tulee yhdessä edustajan kanssa laatia suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisten erottamisen tai opiskeluoikeuden pidättämisen aikana. Oppivelvollisen tulee suunnitelman mukaisesti edistää opintojaan itsenäisesti tai muissa oppimisympäristöissä kuin oppilaitoksessa tai työpaikalla. Opinto-ohjaaja tekee suunnitelman opiskelijalle yhdessä tämän ryhmänohjaajan, erityisopettajan ja opintopsykologin ja/tai kuraattorin kanssa. Oppivelvollisella on oikeus saada sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa opintojen etenemisen suunnitelman mukaisesti. Oppivelvollisella on oikeus oppilas- ja opiskeluhuoltolaissa (1287/2013) tarkoitettuihin palveluihin. Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen, sovelletaan, mitä asianomaista koulutusta koskevassa laissa ja jäljempänä 13 §:ssä säädetään opiskelijan eronneeksi katsomisesta. Ennen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei noudata tässä pykälässä säädettyjä velvoitteita. Oppivelvollisuuslaki 8§	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. LL50§ ja LL51§

OPISKELIJAN MENNETTELY	TOIMENPIDE	TOIMIVALTA	SELVITTÄMINEN	VIRALLINEN KUULEMINEN	KIRJAAMINEN	ILMOITTAMINEN	MUUTA HUOMIOITAVAA	MUUTOKSENHAKU
<p>On ilmeistä, että opiskelijan hallussa on sellainen LL40.2 §:ssä kielletty esine tai aine, jolla voi vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta eikä opiskelija pyynnöstä huolimatta sitä/niitä luovuta tai luotettavasti osoita, ettei sitä/niitä ole LL46§</p>	<p>Opiskelijan tarvoitiden/säilytystilojen/päällisin puolin vaatteiden tarkastaminen työpäivän aikana LL46§</p>	<p>Opettaja ja/tai rehtori LL46§</p> <p>Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva henkilö.</p>			<p>Kirjattava LL47§</p> <p>Wilma-viesti, jonka rehtori arkistoi</p>	<p>Opiskelijalle on ilmoitettava ennen tarkastusta tarkastuksen syy ja perustelu. LL46§</p> <p>Ilmoitettava alakäisen huoltajalle mahdollisimman pian. LL47§</p>	<p>Tarkastuksen em. suorittamistavasta voidaan poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. LL46§</p> <p>Suoritettava mahdollisimman turvallisesti ja hienotunteisesti. Ei saa puuttua henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi LL47§</p> <p>Ei koske häiritseviä esineitä/aineita eikä kiellettyjä esineitä/aineita, jos ne eivät vaaranna turvallisuutta.</p> <p>Ei saa tehdä ennakkotarkastusta tai pistokokeita.</p> <p>Ei voi käyttää voimakeinoja.</p> <p>Toimenpiteiden käyttö tulee oppilaitoksissa suunnitella ja ohjeistaa. LL47§</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta LL54§</p>
<p>Opiskelijalla on hallussaan LL40§:ssä kielletty aine tai esine (sellainen aine tai esine, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.)</p>	<p>Opiskelijalla olevan esineen tai aineen haltuun ottamisen työpäivän aikana LL45§</p>	<p>Opettaja ja/tai rehtori LL45§</p>			<p>Esineiden haltuunotto kirjattava LL47§ Kirjaus tehdään Wilmaan Tuki-välilehdelle.</p> <p>Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen on kirjattava LL48§</p>	<p>Ilmoitettava alakäisen huoltajalle mahdollisimman pian. LL47§</p> <p>Voimakeinojen käytöstä tulee toimittaa kirjallinen selvitys koulutuksen järjestäjälle (lukio-koulutuksen palvelualuejohtaja) LL47§ Lisäksi työntekijän on tehtävä työturvallisuusilmoitus.</p>	<p>Noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. LL47§</p> <p>Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla ja/ tai opettajalla on oikeus käyttää esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain turvallisuutta vaarantavia esineitä/aineita LL45§</p> <p>Haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai täysi-ikäiselle opiskelijalle. Jos opiskelija tai huoltaja ei saa lain mukaan pitää esinettä tai ainetta hallussa, se tulee luovuttaa välittömästi poliisille tai muulle viranomaiselle. Esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti ja luovuttaa mahdollisimman pian. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä. Jos huoltaja ei nouda kolmen kuukauden kuluessa haltuunotosta esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. LL48§</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta LL54§</p>